

ENTREVISTA

Montserrat Comas d'Argemir
Vocal del Consell General del Poder Judicial

Montse Oliva
MADRID

M.O. El dia 23 de maig ha estat declarat Dia de la Justícia a Catalunya. ¿Per a què creu vostè que servirà aquesta iniciativa?

M.C. És molt positiva, perquè servirà per poder afavorir un apropament entre l'administració de Justícia i els ciutadans i perquè aquest dia es faci una reflexió sobre l'estat de la Justícia a Catalunya. I també perquè s'ha fet coincidir amb el dia que es va constituir el Tribunal Superior de Justícia.

M.O. ¿El que es recull en el pacte de la Justícia és suficient per aconseguir la descentralització més gran que es reclama des de Catalunya?

M.C. El pacte s'ha quedat molt curt en aquest terreny. Així com és positiu pel fet que, de forma unitària, s'aborden problemes de funcionament de l'administració de Justícia, pel que fa a l'opció descentralitzadora pràcticament no s'aborda, només ho situa.

M.O. Llavors, ¿hauria estat el moment de crear consells territorials?

M.C. Hi ha una discussió sobre si els consells autonòmics diferenciats del Consell General caben o no a la Constitució.

Però el que sí crec és que hi cap una opció descentralitzadora, que podria dur-se a terme amb fórmules diferents. Per exemple, un nou replantejament de les sales de govern, que s'ampliessin amb representació del Parlament i que també donessin entrada a les diferents sensibilitats judicials minoritàries, com ara Judges per la Democràcia i Francisco de Vitoria.

M.O. ¿Com valoraria els sis primers mesos de funcionament del nou CGPJ?

M.C. Dificils, complicats... Tenim un problema important per resoldre, que és l'acceptació del pluralisme polític dins el Consell General. Tenim aquest problema: malgrat que, tal com el mateix legislador expressa, hi hagi la necessitat que s'actui per consens, les majories i minories d'aquest òrgan tenen dret a coparticipar en el seu govern. I això és qüestionat pel grup majoritari, que, en moltes ocasions, prescindeix de la nostra opinió i intervé en les deliberacions amb decisions adoptades prèviament. Si es continua així, estem davant d'un diàleg de sords.

M.O. L'últim exemple en seria la llei de partits. ¿Per què s'ha volgut aprovar un esborrany sense valorar les raons de la minoria?

M.C. L'informe que es va aprovar en el ple només el va recolzar la majoria conservadora. En canvi, hi ha raons jurídiques, constitucionals i legals que vam posar sobre la taula i que no van ser escoltades. El que ha passat en la discussió de la llei de partits és la expressió que la discrepància es tolera malament. Sembla com si en un òrgan com aquest,

ÁLVARO GARCÍA

“La discrepància es tolera malament dins del Poder Judicial”

“La llei de partits hauria de modificar-se per ajustar-se millor a la Constitució”

independent del poder executiu, qualsevol suggerència no sigui ben digerida pel sector majoritari. Respecte a la llei, creiem que és legítim reforçar aquells mecanismes legals per fer front als terroristes i els que hi col·laboren. Però, precisament, perquè és tan rellevant, el text havia de modificar-se en aspectes importants per poder-se ajustar millor a la Constitució.

M.O. Tal com està redactada ara la llei, ¿hi ha perill que altes instàncies se la carreguin?

M.C. Una futura llei que reguli el partits polítics no es podrà fer sense consens polític i sense escoltar tots aquells que, jurídicament, ofereixen raons per les quals l'actual redactat s'ha de millorar. Per això creiem que en el debat parlamentari s'hauran de tenir en compte les suggerències que els grups oferiran amb les esmenes. Perquè segur que aquesta llei arribarà al Tribunal Constitucional i al d'Estrasburg, i per això tots hem d'estar interessats perquè no es fracassi en l'intent lloable de regular el funcionament

dels partits. S'ha de ser molt curós perquè en les causes de dissolució no es doni peu a il·legalitzar cap partit per raons ideològiques. Que només es pugui il·legalitzar aquells que, per la seva activitat, actuen fora de les regles del joc democràtic.

M.O. Realment, ¿quan hi ha discrepància, s'aplica el corró?

M.C. En els temes de gran transcendència social i política ni tan sols s'intenta el consens. Al principi es va fer una aposta pel funcionament en consens, però

va durar molt poc. Al cap de dos mesos, tot i que havíem aprovat un espai comú d'actuació, tant en nomenaments com en la formació dels òrgans interns, a través del vot, es va imposar la majoria. Aquell va ser un moment d'inflexió i va produir una ruptura. Fa dos mesos, però, vàrem intentar recompondre el diàleg. Ara hi ha un esperit de consens, però quan entra un tema en què no hi ha hagut diàleg previ, ni

s'intenta. És el que ha passat amb la llei de partits i és el que passarà amb la reincorporació de Javier Gómez de Liaño. Em fa la sensació que ja hi ha una posició adoptada per la majoria.

M.O. Ja veu Gómez de Liaño readmès sense escoltar-los...

M.C. Em temo que sí, encara que no renuncio als arguments jurídics que posarem sobre la taula, és a dir, que no es pot produir una reintegració a la carrera en contra de les decisions del Suprem i en contra de la llei orgànica del Poder Judicial que estableix que cap jutge pot exercir amb antecedents penals no cancel·lats.

M.O. ¿És possible amb l'actual llei il·legalitzar Batasuna?

M.C. Actualment, amb el nostre marc legislatiu, és possible il·legalitzar Batasuna. Ho és en la penal, perquè l'única via d'il·legalització és si hi ha una condemna dels seus promotors per delictes d'associació il·licita. No s'ha promogut pel fiscal general de l'Estat cap querrela contra els membres de l'equip dirigent de Batasuna per aquest delictes. És una via difícil i complicada, però en tot cas inexplorada.

M.O. Baltasar Garzón és partidari que, per exercir de jutge a Catalunya, el català no sigui un mèrit sinó un requisit. Què n'opina?

M.C. Catalunya no genera un nombre de jutges suficient per poder cobrir la planta judicial. Fins que des del territori no generem jutges que coneguin la llengua pròpia, és bo que el coneixement del català segueixi sent un mèrit. Però alhora tinc clar que, a la llarga, hauria d'acabar sent un requisit per garantir l'efectiva cooficialitat de les llengües.

Una jutge compromesa

Montserrat Comas d'Argemir és una barcelonina de 48 anys compromesa des del primer moment amb la seva feina i amb les seves idees progressistes. Dirigent durant un llarg període de temps de Judges per la Democràcia (JpD), Comas va ingressar a la carrera judicial el 1987 i va exercir molts anys com a jutge d'instrucció, on tenia fama de rigorosa i molt treballadora. No li feia cap mandra endur-se feina a casa, perquè entenia que era l'única manera possible de complir amb el principi d'immediatesa de la justícia que reclama la societat. I des d'aquest destí sempre havia afirmat que mai no decidia cap presó provisional sense estar-ne molt segura. Des del novembre del 2001 és vocal del Consell General del Poder Judicial, escollida per JpD i ratificada per les Corts a proposta del grup socialista.